

కథా కౌముది

స్వల్పజ్ఞుడు

తాడికొండ కె. శివకుమార శర్మ

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2017)లో ఐహుమతి పొందిన కథ

"సహస్ర శీర్షా పురుషః | సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్|" అంటుంది వేదం.

"ఎంతమాత్రమున ఎవ్వరు తలచిన అంతమాత్రమే నీవు," అన్నాడు అన్నమయ్య.

"ఎవరని నిర్ణయించిరిరా, నిన్నెట్లారాధించిరిరా?" అనడిగాడు త్యాగరాజు.

చర్చ్ లో లైన్లో నిల్చాని ఆ ముగ్గురూ ఏమన్నారో మురళి గుర్తు చేసుకోవడానికి కారణం అతని చేతిలో వున్న ఎనిమిది పేజీల ప్రోగ్రాం.

ఆ ప్రోగ్రాం అతణ్ణక్కడికి రప్పించిన అతని పక్కంటి - టెక్నికల్ గా చెప్పాలంటే ఇప్పుడు నటాషా పక్కంటి - డేవిడ్ ది. అంటే, చెయ్యి పట్టుకునో, ముక్కుకి తాడేసో, ప్రలోభపెట్టో డేవిడ్ మురళిని లాక్కాచ్చాడని కాదు. 'ఎప్పుడో, ఎక్కడో తెలుసుకుని వచ్చి నిన్ను నువ్వు గౌరవించుకో' అని మాటలతో కాకుండా మురళి మనసులోకి తంతిని పంపి. అంతే!

వేదాలు తండ్రి గొంతులో ఘోషిస్తున్నా, త్యాగరాజు కీర్తనలు అక్కయ్య గొంతులో వెలువడుతున్నా, అన్నమయ్య కీర్తనలు "జో అచ్యుతానంద"తో మొదలుపెట్టి చిన్నప్పుడు ఉయ్యాలలూపిన తల్లి గొంతులో వినబడుతున్నా వాటిని పట్టించుకోవాలని అయిదేళ్ల క్రితందాకా మురళికి ఏమాత్రం అనిపించనూలేదు, అవకాశమూ రాలేదు కూడా; అదే, నటాషా "వుయ్ నీడ్ టు సెపరేట్!" అనేదాకా. ఇరవయ్యేళ్ల సాహచర్యం విధించిన అయిదేళ్ల ఎడబాటుకు వునాడు లేసింది.

"వేర్ విల్ యూ లివ్?" అనడిగాడు మురళి.

"రైట్ హియర్. యూ నీడ్ టు గెటవుట్!" అన్నది ఆ 'యూ'ని వత్తి పలుకుతూ.

అమెరికాలో ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మురళికే గాక ఏ మగాడికయినా గానీ 'నా యిల్లు, నా సంపాదన!' అనగలిగే అవకాశాలు తక్కువ. పైగా, నటాషా ఏమీ సంపాదించకుండా వూర్కేనే కుర్చోలేదు. ఆమె కాలక్షేపానికి మొదలుపెట్టిన రియాలిటీ వుడ్వోగం రియలెస్టేట్ బూమ్లో డాలర్ల వర్షాన్ని కురిపించింది. ఇప్పుడంత రాబడి లేకపోయినా ఒక ఇంటిని అమ్మితే చాలు - అయిదంకెల్లో కమిషన్ సొంపింది. దానికి తోడు పిల్లలు శ్యామ్ కీ, కాత్యకీ వుండడానికి విశాలమయిన చోటు అక్కడే దొరుకుతుంది; తగిన చోటు కూడా అదే. ఇప్పుడా ఇద్దరూకూడా సెలవులకి తప్ప ఆ యింటికి రారు, అది వేరే సంగతి. ఈ పరిస్థితు లతన్ని రామయ్య వైపు తోశాయి.

ఈ రామయ్యకి చేతిలో కోదండం లేదు గానీ, వేదాన్నీ, ఆ వాగ్గేయకారులనీ పట్టించుకునే అవకాశాన్ని మాత్రం తాళ్లతో కట్టిపడేసి మురళి ముందు హాజరు పరచే శక్తి వుంది. మురళిని కట్టిపడేసి వేదం ముందూ, వాగ్గేయకారుల అసమాన ప్రతిభల ముందూ హాజరు పరచగల శక్తి వుండన్నా తప్పులేదు. భక్తైక్కువయిందని రామయ్యని బయటి గెంటింది అతని భార్య. అమెరికాలో బొట్టు పెట్టుకుని ఆఫీసు కొస్తాడని చెప్పగానే రామయ్య ఎవరికయినా ఇట్టే అర్థమయిపోతాడు. ఇద్దరూ ఒక చిన్న ఎపార్ట్ మెంట్లో సర్దుకోవడానికే గాక ఒకే కార్లో రోజూ కలిసి ఆఫీసుకు వెళ్లిరావడానికి వీలయ్యింది. వేరేగా వున్నా ఇంటి ఖర్చూ, పిల్లల ఖర్చూ, వాళ్ల అవసరాలూ భరించాలి గనుక 'వాళ్ల ' రెండు కార్లు కాస్తా 'అతని ' రెండు కాళ్ల బండిగా మారడంతో మురళికి కారు అవసరం ఎంతో వుంది. రెంటికీ కలిపి అతను చెల్లించవల్సిన ధర, రామయ్య కార్లో కూర్చున్నంతసేపూ ఆడియోలో మాత్రమే కాక, ఎపార్ట్ మెంట్లో వున్నంత సేపూ టీవీలో విడియోలో కూడా భక్తి చానెల్లో ప్రవచనాలు వినడం. టీవీ కూడా రామయ్యదే మరి.

మురళి అలా చర్చ్ లో లైన్లో నిల్చోవడానికి దాదాపు రెండు గంటల ముందు -

భుజంమీద చెయ్యిపడితే ఆశ్చర్యపోతూ చూసి, "హాయ్ కాత్యా!" అన్నాడు మురళి. "స్టాప్ కాలింగ్ మి బై దిస్ ఫన్నీ నేమ్, ఓకే, డాడ్? మై నేమ్ ఈజ్ కాట్యా!" కోపంగా అన్నది అతని పక్కన కూర్చుంటూ. చుట్టూ చాలామంది వున్నారని గమనించి చెబితే మెల్లిగానే అన్నది. నటాషా అతణ్ణి ఇంట్లోంచి వెళ్లగొట్టినప్పటినించీ శామ్మూల్ని శామ్ అని గాక శ్యామ్ అనీ, కాట్యాని కాత్యా అనీ అనడం మొదలుపెట్టాడు. మురళి గొంతులో ఆ పిలుపు వినడానికి శామ్ అవకాశ మివ్వలేదు గానీ, అప్పుడప్పుడూ కాట్యాని కలిసినప్పుడు మురళి అలా పిలవడం, తనకు నచ్చడంలేదని కాట్యా చెప్పడం జరుగుతూనే వున్నాయి.

"సీ, కాత్యా ఈజ్ షార్ట్ ఫర్ కాత్యాయని. అలాగే, శామ్ కంటే, శ్యామ్ అనడం నాకు బావుంటుంది. థింక్ ఆఫిట్ యాజె నిక్ నేమ్," మురళి జవాబిచ్చాడు.

"ఎన్ని వందలసార్లు చెప్పావ్. వుయ్ డోంట్ లైకిట్, ఓకే? చిన్నప్పటినించీ అలవాటు చెయ్యాలి!" అన్నది కాత్యా కోపంగా చూస్తూ. 'ఇది కాబట్టి ఇంకా నా పక్కనే కూర్చుంది. శ్యామ్ అయితే ఈపాటికి విసురుగా లేచి వెళ్లిపోయేవాడు,' అనుకుని మురళి నిట్టూర్చి చుట్టూ కలయజూశాడు. అతననుకున్నట్టుగానే దూరంగా నటాషా, శ్యామ్ కనిపించారు. 'ఇండియాలో అయితే మా నలుగురిదీ మంచి రంగనే అనేవాళ్లు - నటాషాది నాకంటే కొంచెం తక్కువ రంగే అయినా గానీ. ఇక్కడ మాత్రం, తెల్ల కలువల మధ్యలో నల్ల కలువలం నలుగురం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాం,' అనుకున్నా డతను.

కమల్ హాసన్ "మరోచరిత్ర"లో చెప్పిన నల్లపొణ్ణు నటాషా.

"అక్కడ వున్న అమ్మాయినే చేసుకోవాలంటే 'అమెరికా అమ్మాయి సినిమాలో లాగా తెల్లపిల్ల దొరకలేదట్రా?" అనడిగారు మురళి బాగోగులు కోరుకుంటున్నామన్న అతి దగ్గర బంధువులు కూడా. అప్పటికే అతని అక్కయ్యకి పెళ్లవడం, ఆమెకి పిల్లలు కూడా వుట్టడం వాళ్ల అదృష్టమనుకున్నారు అతని తల్లిదండ్రులు.

సిరి తా వచ్చిన వచ్చును, సరసంబుగ నారికేళ సలిలము భంగిన్ - అన్న లైన్లు గుర్తుకొస్తయ్ నటాషా తన జీవితంలో ప్రవేశించడం గూర్చి మురళి ఆలోచించినప్పుడల్లా. ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు నేర్చుకున్న పద్యం. ఇలాంటి పద్యాలని అతని మెదడులోంచి తవ్వి బయటికి తీసినవి రామయ్య వల్ల చెవిలో పడిన ప్రవచనాలు. నటాషా అతణ్ణి వెళ్లగొట్టిన మొదట్లో అవి అతనికి కొద్దిగా శాంతినిచ్చెయ్యే.

వింటున్న కొద్ది వేదాంతం, తత్వం, భక్తి అన్నీ కలగలిపి వుంటాయ్ ఈ ప్రవచనాల్లో సని మురళికి త్వరగానే అర్థమయింది. తత్వశాస్త్రం అంటే ఫిలాసఫీ కదా! నటాషా మేజర్ అదే. కాలేజీలో వున్నప్పుడు మురళి తత్వాన్ని పట్టించుకోవాలని నటాషా మొదట్లో ఏమాత్రం అనుకోలేదు. మురళి రూమ్మేట్ అఫ్టాబ్ గర్ల్ ఫ్రెండ్ కి ఫ్రెండ్. ఆ యిద్దరు అమ్మాయిలూ కలిసే తిరుగుతూండేవాళ్లు సాధారణంగా. నటాషా బాయ్ ఫ్రెండ్ బాస్కెట్ బాల్ తో ఎప్పుడూ బిజీగా వుండడంతో మురళిని ఇంకో మగాడిగా గుర్తించి, నటాషాకి బోర్ కొట్టకుండా తమతో సినిమాలకీ, కాస్టర్ లకీ తీసుకెళ్లేవాళ్లు ఆ ముగ్గురూ. గర్ల్ ఫ్రెండ్ ని గర్ల్ ఫ్రెండ్ గా మార్చుకోవాలంటే వాళ్లతోబాటు డాన్స్ లకీ, కాస్టర్ లకీ వెళ్లాలి అని తారకమంత్రా న్నుపదేశించాడు అఫ్టాబ్. "మరి స్పోర్ట్స్ కి టైమ్ ఎప్పుడు దొరుకుతుంది? వాళ్లు వాటికి రారు కదా!" అనడిగాడు మురళి. "ఈ డాన్స్ లూ, కాస్టర్ లూ పెళ్లయేదాకానే!" జవాబిచ్చాడు అఫ్టాబ్ కన్నుగొట్టి.

కన్నుమీద ఎవరో కొట్టారని స్పష్టంగా కనిపిస్తుండగా మురళి ఎపార్ట్ మెంట్ కి వచ్చి, ప్రైవసీకోసం నటాషా అతని బెడ్రూంలోకి వచ్చి దొకసారి. ఎపార్ట్ మెంట్ లో అతను తప్ప ఎవరూ లేరు ఆ సమయంలో. కంటికి అడ్డంగా పెట్టుకొచ్చిన కర్నీఫ్ ని లోపలికొచ్చిన తరువాత గానీ తొలగించలేదు. ఎందుకలా అయిందని అతను అడగగానే ఏడ్చేసింది. బాయ్ ఫ్రెండ్ కొట్టాడంది. పోలీస్ కంప్లైంట్ ఇవ్వమన్నాడు. వాడు కాలేజీకి బాస్కెట్ బాల్ ఆడతాడు గనుక తనని పట్టించుకునే వాళ్లుండరంది. ఆమెని అక్కడే కూర్చోబెట్టి మురళి లెంటిల్ సూప్ లో ఉల్లిపాయలు, టమోటాలూ వేసి, గరం మసాలాని కొంచెం చిలకరించి, రెఫ్రిజిరేటర్ లోంచి నాన్ ని తీసి వేడి చేసి పట్టుకెళ్లిచ్చాడు. నటాషా మాసంగానే తిన్నది. స్థిమితపడ్డ తరువాత ఆమె తన ఎపార్ట్ మెంట్ కి వెళ్లింది.

"యూ ఆర్ వెరీ నైస్. నీ పొజిషన్ వేరెవరయినా వుండుంటే ఎడ్వాంటేజ్ తీసుకు నుండేవాళ్లు," అన్నది తరువాత కొన్నాళ్లకి కలిసినప్పుడు. అర్థం కాలేదని చెబుతున్న అతని మొహాన్ని చూసి, "అదే, ఓదార్పడంకోసం కావలించుకుని," అని నవ్వింది. 'జంగిల్ బుక్' సినిమాలో చివరో మౌగ్గిని ఓరగా చూస్తూ బిందెని పడేసిన అమ్మాయి వెనుక మౌగ్గి పరుగెత్తడాన్ని చూసి బేర్ భల్లా, "షి డిడిట్ ఆన్ పర్వస్!" అంటుంది షేర్ ఖాన్ తో. నటాషా నవ్వుకి పర్వస్ అదే అయింటే మాత్రం మురళికి చాలా నచ్చింది. అది, అతణ్ణి కావాలనుకునే వాళ్లు ఈ ప్లానెట్ మీదున్నా రనడానికి ఫ్రూఫ్ మరి!

తరువాత డేటింగ్ పీరియడ్ లో, హిందూయిజం అంటే ఏమిట నడిగింది నటాషా. "ఫిలాసఫీ చదువుతున్నావు, ఆ మాత్రం తెలియదా?" అని జోకేశాడు ఆమె చేతిని పట్టుకుని ప్రేమగా వంగి ముద్దుపెట్టుకుంటూ, తెల్లమొహాన్ని ఆమె చేతికి మాత్రమే కనపడేలా జాగ్రత్తపడుతూ. "ఎమర్సనూ, వాల్ట్ విట్మనూ, హెనీ డేవిడ్ థారోలు దాన్ని బయటినించీ స్టడీ చేశారు. నువ్వు ప్రాక్టీసింగ్ హిందూవి కదా అని అడిగాను," అని నటాషా జవాబిచ్చింది.

అలాంటి దాటెయ్యడాలు చాలా గుర్తుండడం వల్ల కావచ్చు, "నువు మాట మార్పడంలో ఎక్స్ పర్ట్ వి. ఈసారి మాత్రం కుదరనివ్వను. వాట్స్ యువర్ ప్రాబ్లమ్?" అని మురళిని నిలదీసింది దాదాపు అయిదేళ్ల క్రితం - శామ్ కాలేజీకి అపై చెయ్యకుండా ఏదో బ్యాండ్ గ్రూప్ లో చేరి తిరుగుతూనంటే మురళి, 'కుదరదు, కాలేజీలో చేరాల్సిందే!' నని పట్టుబట్టి నవ్వుడు. శామ్ మొండికేశాడు. నటాషా సర్ది చెప్పడానికి ప్రయత్నించింది - పోలీ ఒక ఏడాది అలా చెయ్యనిద్దామని. చదువుకి ఏడాదిపాటు బ్రేక్ వస్తే ఇంక మళ్లీ వుస్తకం పట్టుకోవడం కష్ట మన్నాడు మురళి. "కాలేజీలో చేరి ఏడాదిపాటు అన్ని సబ్జెక్ట్స్ లోనూ ఫెయిలయితే బావుంటుందా?" తండ్రిమీద కచ్చతోనే అలా చేస్తాననేలా వార్నింగ్ నిస్తూ అడిగాడు శామ్. మురళికి కోపమొచ్చి, "నామీద అంత కోప మున్న దన్నమాట!" అన్నాడు.

"కాదు. లవ్! నీచేత ముప్పైవేల డాలర్లు తగలబెట్టించడం ఇష్టం లేక!" శామ్ జవాబిచ్చాడు.

"లుక్, వై డోంట్ యు లెట్ హిమ్ లెర్న్ హిజ్ లెసన్? యూ మే బి రైట్. బట్ హి నీడ్స్ హిజ్ ఛాన్స్!" అన్నది నటాషా.

"హిజ్ ఛాన్స్ టు బి ఎ బెగర్!" అన్నాడు మురళి కోపంగా. "సైన్స్, టెక్నాలజీ, ఇంజనీరింగ్, మేథమేటిక్స్ అన్నింటినీ కలిపి STEM ప్రోగ్రాంకే భవిష్యత్తు మొద్రో అని పాలిటిషియన్లు కూడా మొత్తుకుంటుంటే మాలో మ్యూజిక్ జీన్స్ వున్నాయంటూ వాణ్ణి మ్యూజిక్లో దింపి, లుక్! హౌ క్విక్లీ హి మూవ్ అంటూ బాస్కెట్ బాల్ మీద ప్రతీ సాయంత్రమూ వీకెండ్లోని ప్రతీ గంటా ఆ కోర్ట్లో గడిపినా అడ్డం చెప్పకుండానూ, వాణ్ణి చదువుకి దూరం చేసావ్! ఇప్పుడనుకుని ప్రయోజనమేముంది?" మురళి అగ్నిమీద ఆజ్యం పోశాడు.

"యూ రేసిస్ట్ పిగ్!" అన్నది నటాషా ముక్కుపుటా లదురుతుండగా, రెండు చేతులనీ నడుంమీద ఆనించి నిలబడి. "నువ్వింత స్టీరియోటైప్ చేస్తూ వసుకోలేదు!" అని మాటల కోసం తడుముకుంటూ, అంతలోనే తేరుకుని, " కర్నూక మ్యూజిక్ కూడా పాడాడు, అది మర్చిపోయావ్!" అన్నది. (కర్ణాటక కాస్తా ఆమె నోట్లో అలా పలుకుతుంది!) నిజమే. ఏటా గుళ్లలో త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవాల్లో తెలుగు పదాలని స్పష్టంగా పలుకుతూ పాడే నల్ల పిల్లవాడు వాళ్ల చుట్టుపక్కల వున్నది శామ్ ఒక్కడే! అతి సన్నని రింగులు తిరిగే వాడి జుట్టుని చూసి నటాషా జీన్స్ వచ్చెయ్యని చెప్పడం అతి తేలిక. అందుకే, 'ఒక ఏడాది క్లివ్లాండ్లో జరిగిన ఆ ఆరాధనోత్సవాల్లో వీడు ఫ్రైమ్ ఎగ్జిబిట్,' అనుకున్నాడు మురళి.

"సో వాట్? మీవాళ్లలో ఎంతమందికి కాలేజీ డిగ్రీలున్నయ్? ఇప్పుడు వీడుకూడా వాళ్లలో ఒకడవుతాడు. ఇంకో రెండేళ్లకి కాట్యా!" మురళి రిటార్డ్ చేశాడు. నటాషా అన్నదమ్ముల్లో, అక్కచెల్లెళ్లలో ఎవరికయినా కాలేజీ డిగ్రీల మాటటుంచి, హైస్కూల్ డిప్లొమాలు కూడా లేవు. బ్యూటీ పార్లర్ నడిపేవాళ్ళొకళ్లు, హెయిర్ కటింగ్ సెలూన్లని నడిపేవాళ్ళిద్దరూ, టాక్సీ డ్రైవర్లద్దరు. 'ప్రెసిడెంట్ కాండిడేట్లూ, పాలిటిషియన్లూ ఆకాశాని కెత్తేసే స్కూల్ బిజినెస్లంటే వీళ్లు నడిపేవే!' రాజకీయ నాయకుల ప్రసంగాలు విన్నాప్పుడల్లా మురళి మండిపడుతూంటాడు.

"వాళ్లు నీమీద ఆధారపడుతున్నారా?" నటాషా కోపంగా అడిగింది.

"లేదు. కానీ, హరికేన్ కఠినా వచ్చినప్పు డేమయిందో మర్చిపోయావా?" మురళి తీవ్రంగానే జవాబిచ్చాడు.

నటాషా కుటుంబ సభ్యులందరూ న్యూ ఆర్లిన్స్లో రాబడి తక్కువ వున్నవాళ్లుండే లోతట్టు ప్రాంతాల్లో వుండేవాళ్లు. ఆ హరికేన్ మూలంగా ఇళ్లన్నీ ముణిగిపోయి ఫుట్ బాల్ స్టేడియంలో తలదాల్చుకుని, హీనాతిహీనమైన పరిస్థితుల్లో పదిరోజులకి పైగా గడిపి, తరువాత మురళి-నటాషాల యింటికొచ్చి రెణ్ణెళ్లకి పైగా వున్నారు. వాళ్లకి స్కిల్స్ పెద్దగా లేకపోవడంవల్ల కొన్నేళ్లు కష్టపడాల్సివచ్చింది కొద్దిగానయినా నిలదొక్కుకోవడానికి.

హఠాత్తుగా నటాషా బుర్రలో లైట్ వెలిగినట్లుంది, "నిన్నెప్పుడూ అడగలేదు. వాట్ దు యు థింక్ ఆఫ్ మై డిగ్రీ?" అనడిగింది.

ఆ గుగ్గిని జాగ్రత్తగా ఆడుతూ, "యు ఆర్ స్కార్డ్. దట్స్ ఎ గ్రేట్ డిగ్రీ!" మురళి జవాబిచ్చాడు.

"తప్పించుకోవాలని చూడకు!" కోపంగా అన్నది.

"ఇంకేమని జవాబు చెప్పమంటావ్? నువ్వు తెలివితేటలు లేనిదానివనీ, నీ డిగ్రీ ఎందుకూ పనికిరాదనీ చెప్పమంటావా?" వజ్రాన్ని వజ్రంతోనే కొయ్యాలన్నది ఆక్షణాన అతని అభిప్రాయం కాదుగానీ, కొడుకు భవిష్యత్తుని గూర్చిన ఆందోళన అతన్నలా ప్రేరేపించింది.

"నువు మాట మార్చడంలో ఎక్స్ పర్ట్ వి. ఈసారి మాత్రం కుదరనివ్వను. వాట్స్ యువర్ ప్రాబ్లమ్?" వెనక్కి తగ్గడానికి సిద్ధంలేనని ప్రకటిస్తూ నటాషా అతణ్ణి నిలదీసింది.

"ఇట్స్ నాట్ మై ప్రాబ్లమ్. అమెరికా డబ్బున్న దేశమే గానీ ప్రజల్లోనే తెలివితేటలు లోపిస్తున్నాయని ఋజు వవుతోంది. లేకపోతే, ఇంజనీరింగ్, ఫిలాసఫీ డిగ్రీలు రెండింటికీ ఒకే ట్యూషన్ ఫీజూ? ఇండియాలోనే నయం. బి.ఎ., బి.కామ్ డిగ్రీలు ఎందుకూ పనికిరావని అందరికీ తెలుసు గనక వాటికి తక్కువ ట్యూషన్ ఫీజులని కడుతూంటారు. అంతెందుకు? నీ డిగ్రీకి కాస్ట్-బెనిఫిట్ ఎనాలిసిస్ చెయ్యి. నువ్వు ఖర్చు పెట్టిన దెంత? నువ్వు సంపాదిస్తున్న దెంత? నువ్వు చదువు కోసం చేసిన అప్పుని మొన్నీమధ్యదాకా తీరుస్తూనే వున్నావు కదా!" మురళి తీవ్రంగానే అడిగాడు.

"అంటే సంపాదించేలా చెయ్యగలిగేదే చదువా?" నటాషా అంతకన్న తీవ్రంగా ప్రశ్నించింది.

"కోటి విద్యలు కూటికొరకే! అని తెలుగులో ఒక సామెతుంది. ఇట్స్ ఎలిమెంటరీ మై డియర్ వాట్సన్!" వ్యంగ్యంగా అన్నాడు.

"నేను సంపాదిస్తూనే వున్నాను గదా!" నటాషాకు తనలో లోప మెక్కడ వున్నదో అర్థం కాక అడిగింది.

"నీ వుద్యోగానికి ఆ డిగ్రీ అవసరమా? నీతోటి రియాలిటీలో మాస్టర్స్ డిగ్రీల మాటటుంచి ఎంతమందికి బాచెలర్స్ డిగ్రీ లున్నయ్? అధిక శాతం హైస్కూల్తో ఆపేసిన వాళ్లే గదా!"

"ఆ చదువు నా కిచ్చిన నాలెడ్జ్ కి నువ్వు కట్టే ఖరీదు ఇదన్నమాట!"

"నువ్వే ఆలోచించు, గత అయిదేళ్లలో రియలెస్టీట్ బూమ్ రాకపోయింటే నీ ఆదాయ మెంతుండేదో! అదే ఇంజనీరింగ్ చదివి ఎంబీయే చేశావనుకో, నీ తెలివితేటలకీ, డిగ్రీలకీ మైనారిటీ స్టేటస్ ని జత కలిపి ఈనాడు ఓ కంపెనీకి సి.ఈ.వో. కూడా అయ్యుండేదానివి."

"అంటే నా విలువని నా ఆదాయంతోనూ, నా మైనారిటీ స్టేటస్ తోనూ ముడేస్తున్నావన్న మాట!" ముక్కుపుటా లదురుతుండగా అన్నది.

"పొరబడుతున్నావు. స్వంత నాలెడ్జిని పెంపొందించుకోవడానికి గానీ, ఆత్మానందం కోసం జ్ఞానాన్ని సంపాదించుకోవడానికి గానీ పెట్టే ఖర్చుకి సమాజం విలువ నివ్వదని గుర్తుచేస్తున్నాను. పొట్టపోసుకోవడానికి ముందర ఒక విద్య కావాలంటున్నాను. సమాజం నీ మైనారిటీ స్టేటస్ కి విలువ నిస్తానంటే ఎందుకు తీసుకోకూడదంటున్నాను." మురళి, తను చాలా లాజికల్ గానే జవాబిచ్చా ననుకున్నాడు.

ఆ తరువాత ఏవో అరుపులూ, కేకలూ, ఏడుపులూ, తలుపులు గట్టిగా ముయ్యడాల మధ్య ఇంకేం సంభాషణ జరిగిందో మురళికి అంతగా గుర్తులేదు. కానీ, కాలేజీలో మ్యూజిక్ డిగ్రీ ప్రోగ్రాంలో చేరి డాన్స్ తో కలిపి డబుల్ మేజర్ చేస్తూ కూడా కాట్యా ఇవాళ్ల అతని పక్కన కూర్చున్నదంటే, అప్పుడు అతనికీ, నటాషాకీ మధ్య జరిగిన వాగ్యుద్ధాన్ని కాట్యా ప్రత్యక్షంగా చూడకపోవడం వల్లనే. చూశాడు గనుకనే శామ్ తండ్రి నిప్పటికీ శత్రువుగానే పరిగణిస్తాడు. అందుకనే అప్పట్నుంచీ తండ్రితో మాట్లాడడం మానేశాడు. శామ్ తీసుకున్న ఒక ఏడాది బ్రేక్ కాస్తా చదువులో బ్రేక్ వస్తే అది పర్మనెంట్ అవుతుందనే మురళి నమ్మకాన్ని బలపరుస్తూ అసలు కాలేజీ మొహం చూడకుండా వుండడంలోకి మారింది. నాలుగేళ్ల బట్టి న్యూయార్క్ లోనే చిన్నచిన్న వుద్యోగాలు చేసుకుంటూ గడుపుతున్నాడు. బ్యాండ్ తో కలిసి ఇచ్చే ప్రోగ్రాములు ఫేస్ బుక్ లో పెడుతూంటాడు. గుడ్డిలో మెల్ల - మురళి ఫ్రెండ్ రిక్వెస్ట్ ని శామ్ యాక్సెప్ట్ చేశాడు. ఈ మధ్య శామ్ పాటలకి మురళి లైక్ లు కొడుతున్నాడు గానీ, అలా చేస్తున్న వందలమందిలో తనని ప్రత్యేకంగా పట్టించుకోవడం కష్టమని మురళి నమ్మకం. వాడొక సీడీని త్వరలోనే రిలీజ్ చెయ్యబోతున్నట్లుగా కూడా ఫేస్ బుక్ ద్వారానే మురళికి తెలిసింది.

ఇప్పటికీ మురళికి, తను అన్నదాంట్లో తప్పేమీ కనిపించదు. నల్లజాతి వాళ్లే కాక ఇండియానుంచీ, చైనానుంచీ, సౌత్ అమెరికా దేశాలనుంచీ వచ్చి అమెరికాలో సెటిలయిన వాళ్లు కూడా 'మేం మైనారిటీలం' అంటూ కంపెనీలని పెట్టి, ఆఖరుకి తెల్లవాళ్లు కూడా భార్యలని సీ.ఈ.వో. లుగా చూపించి గవర్నమెంటు కాంట్రాక్టులని తెచ్చుకొంటుంటే, నటాషా తన ఆలోచనల్లని ఎందుకంత అఫెన్సివ్ గా తీసుకున్నదో మురళికి ఇప్పటికీ అర్థం కాదు.

★ ★ ★

గొంతు తగ్గించి జరుపుతున్న సంభాషణలు కూడా రక్కున ఆగిపోవడంతో మురళి కళ్లు తెరిచి చూశాడు. వాళ్లకి కుడిపక్కూ రెండు బెంచీల వరుసల మధ్యలోంచి డేవిడ్ భార్య, పిల్లలూ, పాస్టర్ వెనుకగా నడుస్తూ స్టేజీ వైపుకు నడిచి వెళ్లి ముందు వరుసలో కూర్చున్నారు.

మురళికి అప్పుడు గుర్తొచ్చింది - అతనికే గాక, శ్యామ్ కీ, కాత్యకీ కూడా చర్చీకి వెళ్లడం అలవాటు లేదని. చదివిన ఫిలాసఫీని వంటబట్టించుకుని, నటాషా చర్చీకి వెళ్లడాన్ని పెళ్లిళ్లకి మాత్రం పరిమితం చేసింది. తీరికున్నప్పుడల్లా ఫ్రెడరిక్ డగ్లస్, మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ జూనియర్ తో బాటు, ప్లేటోనీ, రోబ్ స్పియర్ నీ, మాక్స్ ముల్లర్ నీ, వివేకానందనీ చదువుతూండేది. కానీ, పిల్లలు హిందూ దేవుళ్ల మీద అల్లిన భక్తిపూరితమైన కీర్తనలని నేర్చుకోవడమే గాక, వాటిని పాడడానికి కూడా అతనితో బాటు గుళ్లకి వచ్చారు. వాళ్ల వెనకే నటాషా కూడా వచ్చేది. తేడా అల్లా, ఆ పాడడం ముందో, వెనుకో గానీ, అతనొక్కడే ఆ దేవుళ్లకి దణ్ణం పెట్టింది.

ఆలోచనల్లో పడి సర్వీస్ లో మొదటి ప్రార్థనకి మురళి యాంత్రికంగా లేచి నుల్పొని, అయిన తరువాత కూర్చున్నాడు గానీ, pastor పలికిన మొదటి వాక్యాలు అతణ్ణి ఈ లోకంలోకి తీసుకొచ్చాయి. చేతికిచ్చిన ప్రోగ్రాం కాపీలో మూడవ పేజీలో మొదటి పేరాలలో వున్న వాక్యాలు అవి.

"We gather in the name of Jesus to worship, to proclaim Christ crucified and risen, to remember before God our brother David, to give thanks for his life, to commend him for our merciful redeemer, and to comfort one another in our grief." అతను మాట్లాడుతుండగానే మురళి తన చేతిలో వున్న ప్రోగ్రాంలో మొదటి వాక్యంలో in తో మొదలుపెట్టి తరువాత వచ్చిన పన్నెండు పదాలనీ అండర్లయిన్ చేశాడు. ఆ పదాలని తొలగించినా కూడా ఏం చెయ్యడానికి ఆ హాల్ లో వాళ్లు సమావేశ మయ్యారో స్పష్టమవుతూనే వుంది.

Pastor కంటిన్యూ చేశారు. "Eternal God, maker of heaven and earth who formed us from the dust of the earth, who by your breath gave us life, we glorify you."

ఈ అనంత సృష్టికి కారకుడయిన విశ్వప్రకాశుని గూర్చే 'పెంజీకటి కావల ఎవ్వడేకాకృతి దాల్చున్' అని ఎవరో అన్నారని మురళికి గుర్తొచ్చింది.

ఇంకొక్క నిమిషం కూడా కాకముందే, "Either He will shield you from suffering or He will give you unfailing strength to bear it," అన్న ఆయన వాక్యాలు, మొన్నీమధ్య whatsapp లో ఎవరో షేర్ చేసిన తనికెళ్ల భరణిగారి ఉపన్యాసంలోని "కష్టం వచ్చినప్పుడు భగవద్గీత చదివితే కష్టం పోతుందని కాదు, ఆ కష్టాన్ని తట్టుకునే శక్తి వస్తుందని!" అన్న వాక్యాన్ని మురళికి గుర్తుకు తెచ్చాయి. భిన్నంగా కనిపిస్తున్న ఈ రెండు మతాల సమన్వయాన్ని అతను ఎవరితో నయినా పంచుకో గలిగితే అది ఒక్క నటాషాతోనే. 'ఇఫ్ ఓనీ షి న్యూ హౌ మచ్ ఐ మిస్ హార్! ఐ స్టిల్ లవ్ హార్!!' అనుకుని అతను నిట్టూర్చాడు.

డేవిడ్ జీవితాన్ని గుర్తు చేసుకుని గర్వపడేటందుకు అతని హైస్కూల్ క్లాస్ మేటు, అతనితో బాటే వియత్నాం యుద్ధంలో పాల్గొని ఒక చేతిని పోగొట్టుకున్న దాదాపు జీవిత కాలపు స్నేహితుడు, క్రిస్టఫర్ ముందుకొచ్చాడు. దుఃఖం గొంతుని నొక్కేస్తుండగా కష్టపడుతూ మాట్లాడాడు. శ్రీకృష్ణుని నిర్యాణ వార్తని అర్జునుడు అంత దుఃఖంతో ధర్మరాజుకు తెలియపరచి వుంటాడా అని మురళికి అనిపించింది. వాళ్ల స్నేహంలోని మధుర ఘట్టాల్లో ఒకదాన్ని పంచుకుని, డేవిడ్ తన భార్యగూర్చి ఎంత గొప్పగా చెప్పేవాడోననీ, ఆమె అతని జీవితంలో ఎంత వెలుగుని నింపిందోననీ అంతులేని సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేసేవాడనీ క్రిస్టఫర్ చెప్పాడు. కాత్య కర్పిఫ్ తో కళ్ల వెంబడి కారుతున్న నీళ్లని తుడుచుకుంటూ మురళి భుజంమీదకు వాలింది.

అతని తరువాత డేవిడ్ కూతురు సూసన్ మాట్లాడింది. ఎంత గొప్ప తండ్రిని పోగొట్టుకున్నదో మాటలని దుఃఖంలో ముంచి తీస్తూ చెప్పింది. తరువాత ఆమె తమ్ముడు జార్జ్ తండ్రిమీద ఒక జోక్తో నవ్వుతూ మొదలుపెట్టి, కొంచెం సేపట్లోనే గంభీరంగా మారి, గొంతు గద్గద మవుతూ, కళ్లలో నీళ్లు చిప్పిలుతుండగా ముగించాడు. తన మెమోరియల్ సర్వీసప్పుడు శ్యామ్ కి గానీ, కాత్యాకి గానీ చెప్పడానికి ఇంత గొప్ప విషయాలు ఏమీ వుండవు అని అనుకుంటూ మురళి నటాషా వైపు చూశాడు. ఆమె కూడా కళ్లనీళ్లని తుడుచుకుంటోంది.

నటాషాకే గనుక అవకాశమిచ్చి వుంటే మానవత్వానికి ప్రతీకగా డేవిడ్ ని సజీవంగా అందరిముందూ నిలబెట్టేది - వాళ్లకే కాక ఆ నైబర్ హుడ్ లో కనీసం సగంమందికి ఒక మరువలేని సంఘటనని గుర్తుచేసి.

హరికేన్ కట్టినా బాధితులైన నటాషా అన్నదమ్ముల, అక్కచెల్లెళ్ల కుటుంబాలు మురళి-నటాషాల నాలుగు బెడ్రూములున్న సింగిల్ ఫ్యామిలీ హవుస్ లో కొంతకాలం సర్దుకుని వున్నప్పుడు వాళ్లకోసం రెండు పాత కార్లని కొన్నది నటాషా. దానివల్ల వాళ్లు చుట్టుపక్కల చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలని వెదుక్కోవడానికి వీలయింది. అయితే, ఈ కార్లని వాళ్ల యింటి డ్రైవ్వేలో పార్క్ చెయ్యడానికి కుదరక రోడ్డు పక్కన పార్క్ చెయ్యవలసి వచ్చేది. అందరికీ రెండు కార్లు పట్టే గరాజ్ లున్నప్పుడు రోడ్డుమీద అసలు కార్లెందుకు పార్క్ చెయ్యాలన్న అభిప్రాయం వున్నవాడు ఆ రోడ్డుని ఫేస్ చేస్తూ వుండే ఒక యింటి ఓనర్ జెఫ్రీ. అందుకని తన యింటి ముందర, పబ్లిక్ రోడ్డు మీద అయినా సరే, వేరే వాళ్ల కార్లుండడాన్ని సహించలేదు. హోమ్ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ మీటింగ్ లో చర్చకు పెట్టాడు. ఆ వార్త తెలిసి, మురళి, నటాషా తమని తాము డిఫెండ్ చేసుకోవడానికి వెళ్లారు. ఆ నైబర్ హుడ్ లోని వాళ్ల రంగులో తాము లేకపోవడం అసలు కారణమని మురళి నమ్మకం. నటాషాకి అనుమానమో, నమ్మకమో ఏదయినా వుంటే ఆమె దాన్ని అతనితో పంచుకోలేదు.

"మన రోడ్డుమీద ఈ మధ్య తుక్కు కార్లని పార్క్ చెయ్యడం మొదలయింది. దానితోబాటే, ఒక యింట్లో అసలు ఎంతమంది వుంటున్నారో కూడా తెలియకుండా పోతోంది. నాకు కనిపించినంత వరకూ కనీసం ఐదుగురు మగవాళ్ళూ, నలుగురు ఆడవాళ్ళూ, ఆరేడుగురు పిల్లలూ ఆ యింట్లోకి వచ్చి వచ్చి వెడుతున్నారు. నేను చూడనప్పుడు ఎంతమంది వచ్చి వెడుతున్నారో - గాడ్ ఓన్లీ నోస్! ఈ పరిస్థితి మన హోమ్ ఓనర్స్ రూల్స్ కి వ్యతిరేకం. ఈ విషయాన్ని పట్టించుకోకుండా ఈ బోర్డు ఏం చేస్తోంది?" అని జెఫ్రీ ఆ బోర్డుని తీవ్రంగా ప్రశ్నించాడు.

ప్రెసిడెంట్ తమని సంజాయిషీ అడుగుతాడు, అప్పుడు మాట్లాడదామని మురళి అనుకుంటుండగానే డేవిడ్ గొంతు విని అతనివైపు చూశా రందరూ.

"ఈ ప్రపంచంలోని అత్యంత సంపన్న దేశాల్లో మొదటిస్థానంలో వున్న మనం, హరికేన్ కట్టినా వల్ల ప్రపంచంలోని అతి బీద దేశాల్లో కూడా అనుభవించనంతటి అధ్వాన్న పరిస్థితుల్లో న్యూ ఆర్లీన్స్ ప్రజలు విలవిల్లాడడాన్ని ప్రత్యక్షంగా టీవీలో చూశాం. ఏ ప్రకృతి వైపరీత్యం వల్ల నయినా గానీ అమెరికన్లు కట్టుబట్టలతో మాత్రం మిగలడాన్ని మనమెవరం ఊహించలేం. కానీ, ఆ అనుభవం నటాషా బంధువులని కొత్తగా వేసిన తారు రోడ్డుమీద కాలుపెట్టినప్పుడు అంటుకున్న తారులా పట్టుకుని వదలకుండా పీడిస్తోంది. ఎక్కడో భూకంపం వచ్చిందనీ, బంగ్లాదేశ్ లో మళ్లీ వరద లొచ్చేయ్యనీ మనం విరాళాల నిస్తూంటాం - వాళ్లెవరో మనకు తెలియకపోయినా గానీ. నటాషా మనకు నైబర్ కనుక ఆమె అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు మనకూ కావలసినవాళ్లే. మనమే వాళ్ల పరిస్థితిలో వుంటే మనకెలాంటి సహాయం కావా లనుకుంటాం? Do unto others as you would have them do unto you అన్నాడు జీసస్. వాళ్లకి విరాళంగా నేను ఈ వెయ్యిడాలర్ల చెక్కు నిస్తున్నాను. మీలో ఎవరయినా కూడా వాళ్లకు సహాయం చెయ్యగలిగితే నేను సంతోషిస్తాను. అలా చెయ్యలేని వక్షంలో వాళ్ల చేత ఒక జాజ్ కాన్సర్ట్ ఏర్పాటు చేసి ప్రొసీడ్స్ ని వాళ్ల కిద్దాం. నటాషా బ్రదర్స్ లో ఒకళ్లు శాక్రాఫోన్ వాయిస్తే, ఇంకొకళ్లు డ్రమ్స్ వాయిస్తారు. బ్రదరిన్గా పియానో వాయిస్తాడు. దే ఆర్ గుడ్ మ్యుజీషియెన్స్ హూ ప్లేడ్ ఇన్ న్యూ ఆర్లీన్స్ జాజ్ బార్న్. లెట్స్ హెల్ప్ దెమ్!" అన్నాడు డేవిడ్. ఇల్లు పీకి పంది రేడ్డామని ఊగిపోతూ వచ్చిన జెఫ్రీని కాలికింద చీమలాగా నలిపేశాడు - ఏ ఆయుధంతోనూ కాక మలినం లేని మానవత్వంతో.

పైగా, ఆ క్రీస్తున్ బ్రేక్ లో ఇంట్లో అల్లుడూ, కోడలూ, మనవళ్లూ, మనవరాళ్లూ వున్నప్పుడు డేవిడ్ తన బేస్ మెంట్ లో ఆ జాజ్ ప్రోగ్రాం అరేంజ్ చేసి అది బెస్ట్ క్రీస్తున్ ఎవర్! అని చెప్పాడు. ఆ క్రీస్తున్ గూర్చి నటాషా, మురళి గూడా చాలాసార్లు మాట్లాడుకున్నారు.

★ ★ ★

Pastor ప్రోగ్రాంలో వున్న Psalm 23ని చదవడం మొదలుపెట్టారు. "The Lord is my shepherd: I shall not want. He maketh me to lie down in green pastures: He leadeth me in the path of righteousness for his namesake." ఆ చివరి లైన్ శ్యామ్ నేర్చుకున్న "నిత్య-అనిత్యములను బోధించి, కృత్య-అకృత్యములను తెలిపించి," అంటూ సాగిన "పట్టి విడువరాదు, నా చెయ్," అన్న త్యాగరాజ కీర్తన అర్థాన్ని స్ఫురింప జేస్తోందని మురళి గుర్తించాడు.

పాతికేళ్ల క్రితం నటాషా వేసిన "సువ్య ప్రాక్టీసింగ్ హిందూవి కదా, హిందూయిజం అంటే ఏమిటో చెప్పలేవా?" అన్న ప్రశ్నకు గత అయిదేళ్లలో పోగుచేసుకున్న జ్ఞానాన్ని రంగరించి తనిప్పుడు జవాబు చెప్పగల ననుకున్నాడు మురళి. అయినా అలా చెప్పాలంటే ముందు నటాషా అతనితో మాట్లాడావి గదా!

మెమోరియల్ సర్వీస్ అయిన తరువాత పక్కన హాల్లో డేవిడ్ కుటుంబ సభ్యులు అక్కడకు వచ్చిన వాళ్ల పరామర్శనీ, సంతాపాన్నీ అందుకున్నారు. అలా వాళ్లని కలవడానికి ఏర్పాటయిన లైన్లో నటాషా, శ్యామ్ తనకీ, కాత్యాకీ పదిమంది ముందర లైన్లో ఉన్నారని మురళి గుర్తించాడు.

ప్రోగ్రాంలో చదివిన, pastor కంఠంలో వెలువడిన భావాలు మురళికి తను విన్న ప్రవచనాల్లోని కొన్ని వాక్యాలతో, భావాలతో, భాష్యాలతో - అతణ్ణి బాగా ఆకట్టుకున్నవాటితో - సమన్వయం చెందడానికి ప్రయత్నించాయి. "నేను నా చుట్టు పక్కల వున్న మనుషుల, జంతువుల బాగు కోరుకుంటున్నాను. ... ఆ పరబ్రహ్మం నిరాకారమైనది, నిర్మలమైనది, నిత్యమైనది ... సదసద్రూపిణి ... సత్+అసత్+రూపిణి ... ఉన్నదీ, లేనిదీ అయిన రూపం గలది ... సృష్టికర్త అయిన బ్రహ్మాని సృష్టించేది, ఆ బ్రహ్మాని అంతం చేసేది, మళ్లీ అలాంటి బ్రహ్మాని సృష్టించేది ... పరమాణువంత చిన్నదీ, ఈ అనంత విశ్వం నిండా వ్యాపించినదీ, ఈ విశ్వంలో భాగమయినదీ, ఈ విశ్వానికి వెలుపల వుండి దాన్ని సృష్టించేది ... ఒక సూర్యుండు సమస్త జీవులకు తానొక్కొక్కడై తోచు ...

అడుగడుగు గుడి వుంది, అందరిలో గుడి వుంది

ఆ గుడిలో దీపముంది, అదియే దైవం, అన్న కృష్ణశాస్త్రిగారి పాట -

గుడి కాకపోతే చర్చి. లేకపోతే మాస్క్. అసలీ దీపానికి సహజంగా వుండే చిన్న గూడు తప్ప వేరే కట్టడ మెందుకు? చిచ్చు పెట్టడానికి కొరివి కావాలి గానీ చీకటిని పారద్రోలడానికి చిన్న దీపం చాలదా? అందరిలో దైవముంటుందన్న అభిప్రాయాన్ని ఆచరణలో అతనికి గుర్తుండేలా తెలియజేసిం దెప్పుడో మురళికి గుర్తొచ్చింది. అది, శ్యామ్ తమిళియన్ సంగీతం టీచర్ వాడు ఆయనకు చేసిన సమస్కారానికి ప్రతినమస్కారం చేసినప్పుడు. అదేమిటండీ, మీరు వాణ్ణి ఆశీర్వదించకుండా అలా చేతులు జోడిస్తూ రేమిటి అని మురళి అడిగాడు. ఆయన వాడిలోని దేవుడికి నమస్కరిస్తున్నాను జవాబిచ్చారు. అప్పుడంతగా పట్టించుకోలేదు గానీ, ఇప్పుడు, మనుషులు దేవుడి గూర్చిన జిజ్ఞాసలో, రూపం గూర్చిన ఆలోచనలో మునిగిపోయి, తత్వం గూర్చిన చింతనకి దూరమవుతున్న సంగతి గమనించ రెండుకని? అని మురళికి అనిపించింది.

ఈ విషయం అన్నమయ్యకి ఎరుకే! "తలతురు నిను వేదాంతులు పరబ్రహ్మం బనుచు" అని అన్నాడు గదా, "ఎంత మాత్రమున" అన్న కీర్తనలో!

త్యాగరాజు మాత్రం? "శివుడనో, మాధవుడనో, కమలాభవుడనో, పరబ్రహ్మమనో" అన్నాడు మరి, "ఎవరని నిర్ణయించిరిరా" అన్న కీర్తనలో.

"సహస్ర శీర్షా పురుషః" అంటే ఆ సత్యప్రకాశునికి వెయ్యి తలలున్నయ్యని కాదు! ఇక్కడ వెయ్యి అంటే లెక్కలేనన్ని అని అర్థం. అంటే, ఈ క్షణాన ఈ సభలో కూర్చున్న మీ అందరి రూపాల్లో దేవుడున్నాడనీ, నా మాటలు విని ఆనందిస్తున్నాడనీ, నన్ను ఆశీర్వాదిస్తున్నాడనీ అనుకుంటే నాకెంత ఆనందంగా వుంటుంది? అందుకే, రుద్రమలో అన్నట్టుగా సమస్తిష్టభ్యః - అంటే వచ్చి కూర్చున్న వాళ్లల్లోని దేవుడికి నమస్కరిస్తున్నాను!" అన్న షణ్ముఖ శర్మ గారి వాక్యాలు కూడా మురళికి గుర్తొచ్చాయి.

ఎప్పుడో మాస్టర్స్ డిగ్రీ చెయ్యడానికి అమెరికాకి రాకముందు విన్న కృష్ణశాస్త్రి గారి పాట దగ్గర్నుంచీ గత అయిదేళ్లలో విన్న ప్రపంచనాల్లోని విషయాలదాకా గుర్తుండడమే గాక అవి సీక్వెన్స్ లో అమరే పేకముక్కల్లాగా అలా వరుసలో జ్ఞాపకం రావడం మురళికి ఆశ్చర్య మనిపించింది. అవన్నీ కలిపి కొంత జ్ఞానాన్ని చూపిన భావన అతనికి కలిగింది. తనలాగా కొంచెం జ్ఞానాన్ని పోగుచేసుకున్న వాళ్ల నేమంటారోనన్న ప్రశ్న అతని మదిలో చోటుచేసుకుంది. "స్వల్పజ్ఞుడు" అంటే అన్నీ తెలిసిన వాడని గుర్తుంది గనుక తనకది వర్తించదని మురళి గుర్తించాడు. కొంచెం జ్ఞానం వున్నవాణ్ణేమంటారో నని ఆలోచించాడు. "కొంచెం-జ్ఞుడు" అన్న పదం ఎక్కడా వినలేదనిపించి నచ్చలే దతనికి. "కొంచెం"కి పర్యాయ పదాలని గూర్చి ఆలోచిస్తూ "అయామ్ ఫర్గెటింగ్ మై మదర్ టంగ్!" అనుకుని స్మార్ట్ ఫోన్ సహాయంతో ఆన్లైన్ డిక్షనరీని ఆశ్రయించితే "స్వల్పం" అన్న పదం అతనికి దొరికింది. "స్వల్పజ్ఞుడు" అన్న పదం వినడానికి బానేవున్న దనుకుని చిన్న నవ్వు నవ్వబోయి అప్పటికి డేవిడ్ భార్యని పరామర్శించడానికి తన వంతు రావడంతో దాన్ని పెదవి వెనకాలే నిలిపేశాడు.

డేవిడ్ భార్యనీ, పిల్లలనీ పలకరిస్తున్నప్పుడు మురళి కళ్లు చెమర్చాయి. బయటకు వచ్చి పార్కింగ్ లాట్ లోకి అడుగు పెట్టిన తరువాత నటాషా, శ్యామ్ అక్కడ కాత్యాయణి కోసం వెయిట్ చేస్తూ కనిపించారు. "నువ్వెలా వెనక్కు వెడతావ్?" అని తండ్రి నడిగింది కాత్యాయణి. "రామయ్యకి ఫోన్ చేస్తే వచ్చి తీసుకెడతాడు. అతను బిజీగా వుంటే ఊబర్ వుండనే వుంది," మురళి జవాబిచ్చాడు. అతనికి కారు లేదని ఆ ముగ్గురికీ గుర్తే. నటాషా వుంటున్న ఇంటికి సమ్మర్లో లాన్ కట్ చెయ్యడానికీ, సవంబర్లో రాలిపడిన ఆకులని పోగెత్తడానికీ వెళ్లినప్పుడు రామయ్య అతన్నక్కడ దింపి వెడితే, కాత్యాయణి అక్కడుంటే మాత్రం మురళిని తన ఎపార్ట్ మెంట్ కి జేర్చేది.

తన జ్ఞాన సముపార్జనలో నటాషా పాత్రని మురళి మరచిపోలేదు. ముందు అమెలోని దేవుడికి దూరంనొచ్చి మాత్రమే సమస్కారం పెడదా మనుకున్నాడు గానీ, అది ఆ దేవుడు చూస్తూండగా వెడితే పుణ్యమూ, పురుషార్థమూను అని గుర్తించి కాత్యాయణి కలిసి ఆమె దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఆ పరిణామం నటాషాకే గాక వెంట నడుస్తున్న కాత్యాయణి కూడా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అతను నటాషాకి రెండడుగుల దూరంలో నిలబడి, "యు డిడ్ ఎ గ్రేట్ ఫేవర్ ఫర్ మి బై ఫ్రోయింగ్ మి అవుట్ ఫైవ్ యియర్స్ బాక్, థాంక్యూ!" అన్నాడు ఆ చివరి పదం దగ్గర దగ్గర కొచ్చేటప్పటికి చేతులు జోడించి. ప్రతి ఒక్కరిలోనూ దేవుడున్నాడని నమ్మినా గానీ, ఎవరి దగ్గరికయినా వెళ్లి "నీకు నమస్కరిస్తున్నాను" అని కాక "నీలోని దేవుడికి నమస్కరిస్తున్నాను," అంటే ఎలాంటి రెస్పాన్స్ వస్తుందో అతనికి ఎరుకే. ఆ లోనున్న దేవుడికి కూడా కోపమొస్తుంది - వ్యక్త మవుతున్న నా రూపాన్నీ, గుణాన్నీ గుర్తించ వెండుకని అని. అప్పుడా కోపాన్ని ఆ వ్యక్తిద్వారా తెలియపరుస్తాడు. ఇక్కడ నటాషాకి తెలిపిన కృతజ్ఞత ఆ దేవుడికి తప్పకుండా చేరుతుందని మురళి నమ్మాడు. వెలిబుచ్చిన అతని భావాలు నచ్చితే అది వ్యక్తమయ్యేది కూడా నటాషా ద్వారానే కదా! అయితే, అది అంత త్వరగా జరిగేది కాదని అతని నమ్మకం. కోపమొచ్చినంత త్వరగా ప్రసన్నత చేకూరదు గదా మరి!

నటాషాకి ఆశ్చర్యమేసిందని ఆమె మొహంలోని భావాలు తెలిపాయి. మురళి మాటల్లో అపాలజీ వినబడలేదే అన్న సందేహం ఆ భావాల్లో ఒకటని అతని నమ్మకం. 'దుక్కిన భూమిలోనే విత్తనం మొలిచినట్లుగా వినడానికి సిద్ధంగా వున్నప్పుడే గదా అపాలజీకి ఫలితం లభించేది!' అని అతనికి

అనిపించడం తప్పు కాదని ఎవరయినా అంటారు. ఒక వాక్యానికి మించి అతని వద్దనుంచీ ఏమయినా వినడానికి నటాషా సిద్ధంగా వున్నదో, లేదో మురళికి తెలియదు గదా! అందుకే ధన్యవాదంతో మొదలుపెట్టాడు, అంతటితోనే ఆపేశాడు.

ఆమె ఆ సందిగ్ధంలో వుండగానే మురళి శ్యామ్మవైపు తిరిగి అన్నాడు - "హేయ్ శామ్! నువ్వు నీ బాండ్తో మొదటి సీడీని రిలీజ్ చెయ్యబోతున్నందుకు కంగ్రాచ్యులేషన్స్! హోప్ యూ విల్ బి ది నెక్స్ట్ బీటిల్స్!" వాళ్లు మురళి యుగంవాళ్లే గానీ, ఎంత కుర్రాళ్లయినా గానీ, మ్యూజిక్తో పరిచయం వున్నవాళ్లకి బీటిల్స్ ఎవరో తెలియకపోరు.

మురళి, కాత్యా భుజంమీద చెయివేసి దగ్గరకు తీసుకుని నుదుటిమీద ముద్దుపెట్టుకుని అన్నాడు - "కాట్యా! నీ డాన్స్ విడియోలని చూశాను. కెనెడీ సెంటర్లో నిన్ను నట్ క్రాకర్లో చూడాలనుంది. మేబి యు విల్ బి ది మోస్ట్ ఫేమస్ కోరియోగ్రఫర్ అండ్ కంపోసర్ వన్ డే," అని శ్యామ్మవైపు, కాత్యావైపు చూపిస్తూ అన్నాడు - "అండ్ ఐ విల్ బి నోన్ యాజ్ యువర్ డాడ్! ఆల్ ది బెస్ట్!!"

వాళ్లు అతనికి ఏం జవాబివ్వాలన్న సందిగ్ధంలో వుండగానే పాలిటిషియన్ల లాగే వాళ్లు పట్టించుకున్నా లేకపోయినా మురళి బై చెబుతూ గాల్లో చేతిని పైకెత్తి వూపి, వెనక్కు తిరిగి వాళ్లనుండీ దూరంగా నడుస్తూ జేబులోంచి ఫోన్ తీశాడు రామయ్యకు కాల్ చెయ్యడానికి.

ఆ ముగ్గురితో మాట్లాడిన మూడు వాక్యాలతో అతనిలోని మార్పుమీద వాళ్లకి ఏమయినా సమ్మకం కుదరడానికి ఆస్కారం తక్కువ అని మురళికి తెలుసు గానీ, చొచ్చుకొచ్చిన ఒక కిరణం మబ్బు వెనుక దాగిన ప్రేమ అనే సూర్యుని వునికిని గూర్చిన ఆసక్తిని కలిగిస్తే మాత్రం, "డాడ్, వుయ్ కెన్ డ్రాప్ యూ ఆఫ్!" అంటూ కాత్యా గొంతు వినిపించాలి," అనుకున్నా డతను అలాగే ముందుకు అడుగేస్తూ.

@ @ @

---0---

[Click here to share your comments on this story](#)